

вони оцінюють) і методології (як вони оцінюють). Враховуючи важливість рейтингів ESG у прийнятті інвестиційних рішень, це, у свою чергу, сприятиме підвищенню культури прозорості щодо впливу компаній на людей і навколишнє середовище. Це зменшить «зелене відмивання» та сприятиме сталим інвестиціям [4].

Отже, співвідношення концепцій сталого розвитку та ESG у системі менеджменту дозволить комплексно поліпшити ефективність бізнесу. Варто при цьому звернути увагу на рейтинги ESG, що мають важливий вплив на роботу ринків капіталу та на довіру інвесторів до екологічно чистих продуктів. Багато інвесторів у ЄС наразі покладаються на так звані ESG-бенчмарки, щоб обґрунтувати пов'язану зі стійкістю функцію свого портфеля чи інвестиційних продуктів, які вони пропонують, що стане корисним джерелом залучення інвестицій у масштабування бізнесу в Україні в умовах євроінтеграції та повоєнного відновлення.

Список використаних джерел

1. Who Cares Wins 2005 Conference Report: Investing For Long-Term Value. URL: <https://www.ifc.org/en/insights-reports/2000/publications-report-whocareswins2005--wci--1319576590784>
2. Зубар І. В. Інституційне забезпечення організації сталого землекористування: світовий досвід та перспективи в Україні. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 5. С. 109-122.
3. Леус Д. В. Врахування esg-критеріїв при здійсненні портфельного інвестування у сталий розвиток. Інвестиції: практика та досвід. 2014. № 2. С. 72–75.
4. Офіційний веб-сайт ЄС. URL: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/esg-rating-activities_en

Зубар Іван Валерійович

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Шелудченко Світлана Максимівна

здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

МЕНЕДЖМЕНТ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ДО ESG-ПРИНЦИПІВ

Питання формування бізнес-моделі, яка б забезпечила сталий розвиток

економіки є одним із важливих векторів розвитку сучасних компаній. Сьогодні задля досягнення такої стратегічної мети важливо врахувати досягнення цілей сталого розвитку на основі впровадження концепції ESG та її принципів. Сутність ESG-принципів полягає у врахуванні екологічних, соціальних та управлінських факторів, кожен з яких несе виняткову цінність для бізнесу. Сьогодні не достатньо лише орієнтуватися на фінансово-економічні показники, адже для розвитку необхідно враховувати комплексний підхід, що заснований на вирішенні еко-системних питань, якими переймаються кожен зі стейкхолдерів бізнес-структури [1].

Компанії, які впроваджують сталий розвиток у свою діяльність і корпоративні стратегії, отримують значні переваги. Дослідження показують, що споживачі визнають компанії, які дійсно дотримуються принципів сталого розвитку. Інші причини для впровадження концепції ESG та її принципів включають етичні та економічні міркування, підвищення цінності бренду, інновації, мотивацію співробітників, репутацію, конкурентну перевагу та економію витрат. Основною цінністю для самої компанії є забезпечення належного управління ініціативами зі сталого розвитку, забезпечення прозорості ведення бізнесу та якості продукту кінцевого споживання.

Загалом концепція сталого розвитку та ESG-принципи ґрунтуються на переконаннях, що люди мають жити в межах здатності планети і не погіршувати можливості наступних поколінь людей, на основі цього формуються відповідні рамки для урядів і бізнесу, що прагнуть бути більш стійкими [4]. Ці рамки детермінують ряд вимог до якості продукції. У даному напрямку реалізації ESG-принципів актуальним є реалізації підходів менеджменту. Менеджмент у сфері забезпечення якості продукції – це систематичний процес управління всіма аспектами виробництва, починаючи від розробки продукту і закінчуючи його реалізацією, з метою забезпечення повної відповідності продукції встановленим вимогам. Цей процес передбачає не лише контроль якості, але й постійне вдосконалення всіх етапів виробництва [3].

Менеджмент якості продукції важливий у межах впровадження концепції ESG та її принципів. Це можна пояснити, оскільки висока якість продукції – це ключ до задоволення клієнтів та їхньої лояльності, що забезпечує соціальну складову. Якісна продукція менш схильна до повернень, що дозволяє зменшити витрати і збільшити прибуток – це підкріплює економічну складову. Репутація компанії, що виробляє якісну продукцію, приваблює нових клієнтів і партнерів, що дозволяє розвивати та посилювати управлінську ефективність. Завдяки ефективному управлінню якістю можна знизити витрати на переробку браку, гарантійне обслуговування та інші пов'язані з низькою якістю витрати. Компанії, які приділяють увагу якості, краще протистоять конкуренції і можуть адаптуватися до змін на ринку.

Воєнний стан в Україні сьогодні створює безпрецедентні виклики для всіх сфер діяльності, в тому числі й для забезпечення якості продукції. З

однієї сторони, попит на товари першої необхідності зростає, а з іншої – виникають проблеми з логістикою, постачанням сировини та енергоресурсів. Зміни в законодавстві ускладнюють дотримання вимог стандартів якості. Перебої з постачанням сировини, комплектуючих та енергоресурсів можуть призводити до зниження якості продукції [5]. Мобілізація, евакуація та інші фактори впливають на якісний склад і кваліфікацію персоналу. Зростання попиту на певні товари може призводити до перевантаження виробничих потужностей та ускладнення доставки сировини та готової продукції. Зниження купівельної спроможності населення та інфляція призводять до розбалансування співвідношення ринкових сил [2].

Серед можливостей розвитку менеджменту в сфері забезпечення якості продукції крізь призму впровадження концепції ESG варто розглядати: переорієнтацію виробництва на товари першої необхідності та продукцію для оборони; розширення кола постачальників для забезпечення безперебійної роботи виробництва; впровадження нових технологій та автоматизація виробництва для підвищення ефективності; проведення тренінгів та навчання персоналу для адаптації до нових умов роботи; залучення державної підтримки для вирішення проблем, пов'язаних із забезпеченням якості продукції; використання цифрових інструментів для управління якістю, відстеження якості сировини та готової продукції; адаптація до змін на ринку та умов виробництва; забезпечення потреб споживача в умовах обмежених ресурсів; співпраця з усіма стейкхолдерами організації для досягнення спільних цілей.

Отже, менеджмент у сфері забезпечення якості продукції – це складний і багатогранний процес, який вимагає від керівництва підприємства високої компетентності, гнучкості та адаптивності. Застосування концепції ESG та її принципів у тандемі із сучасними методами управління якістю дозволить не тільки зберегти репутацію підприємства, але й підвищити його конкурентоспроможність в умовах сучасного динамічного середовища.

Список використаних джерел

1. Востряков О.В., Нотевський Є.В. Концепція ESG-принципів як засіб забезпечення сталого розвитку бізнесу. Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу: тези виступів II Міжнар. наук.-практ. конф.з пит. вищ. осв. і науки – Житомир: Житомирська політехніка, 2021. С. 74-75.
2. Забезпечення якості: основні елементи. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/13881/>
3. Забезпечення якості і управління якістю: організаційно-методичні принципи. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/13880/>
4. Зубар І. В. Еколого-економічні проблеми сучасного землекористування господарств Вінниччини. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. № 9. С. 30-41.
5. Менеджмент під час війни: стратегія управління для виживання та розвитку. URL: <https://mind.ua/openmind/20256930-menedzhment-rozvitku>